

Ett löfte mitt i mörkret

Berättelse

Den 28 september 1994 förliste passagerarfärjan Estonia på Östersjön under en svår storm. Fartyget var på väg från Tallinn till Stockholm med nästan tusen människor ombord. På mindre än en timme sjönk det. Av alla ombord överlevde bara 137 personer. Det är än i dag en av de värsta fartygsolyckorna i Europa i modern tid.

Två av de överlevande var Sara Hedrenius, som då var omkring tjugo år, och Kent Härstedt. De hade aldrig träffats tidigare. När fartyget sjönk lyckades båda ta sig upp på samma räddningsflotte, mitt ute i det iskalla och mörka havet. Runt omkring fanns höga vågor och stor fara, men de bestämde sig snabbt för en enda sak: de skulle hålla ihop.

Under natten gjorde de allt för att hålla varandra vid liv. De kröp tätt intill varandra för värmens skull, de pratade, skämtade och vägrade låta varandra somna. I sträng kyla är just sömnen livsfarlig. Kent lovade Sara att han skulle bjuda henne på middag i Stockholm om de klarade sig. Löftet var ett sätt att hålla hoppet uppe genom de långa timmarna.

Efter omkring fem till sex timmar i havet räddades de av en helikopter, svårt nedkylda men vid liv. Ungefär en månad senare träffades de faktiskt för den där middagen.

De två fick sedan mycket olika liv. Kent Härstedt skrev en bok om katastrofen och blev senare politiker och diplomat. Sara Hedrenius utbildade sig inom psykologi och blev expert på krisstöd vid Röda Korset, där hon hjälper människor som varit med om svåra händelser. Men en sak förenar dem för alltid: natten då två främlingar valde att inte ge upp, utan att kämpa tillsammans.

Ordlista

ORD	FÖRKLARING
förlisa	sjunka (om ett fartyg)
en passagerarfärja	en stor båt som tar människor över vatten
en storm	mycket hårt väder med kraftig vind
ombord	inne på båten
en räddningsflotte	en flotte som ska rädda liv vid olyckor
en våg	vatten som rör sig upp och ner på havet
krypa intill	lägga sig mycket nära någon
vägra	bestämt säga nej
livsfarlig	så farlig att man kan dö
ett löfte	när man lovar något
nedkyld	har blivit för kall i kroppen

ORD	FÖRKLARING
krisstöd	hjälp till människor i svåra situationer
förena	hålla samman; göra till ett

Läsförståelsefrågor

1. Vad hände med Estonia den 28 september 1994?
 1. Den krockade med en annan båt
 2. Den sjönk under en storm
 3. Den fick motorstopp men räddades
2. Vad var det första Sara och Kent bestämde sig för på flotten?
 1. Att simma mot land
 2. Att hålla ihop
 3. Att vänta tysta på hjälp
3. Varför försökte de hela tiden hålla sig vakna?
 1. De ville se helikoptern komma
 2. Sömnen är livsfarlig i stark kyla
 3. De var inte trötta
4. Vad var Kents löfte?
 1. Att skriva en bok om henne
 2. Att bjuda Sara på middag om de överlevde
 3. Att aldrig åka båt igen
5. Stämmer påståendena med texten? Svara **ja**, **nej** eller **det står inte i texten**.
 1. Sara och Kent var gamla vänner sedan tidigare.
 2. De räddades efter några minuter i vattnet.
 3. Middagen som Kent lovade blev aldrig av.
6. Förklara med egna ord varför löftet om en middag var viktigt den natten.
7. Texten säger att de fick ”mycket olika liv”. Ge exempel på hur deras liv skilde sig åt.
8. I sista meningen står det att en sak ”förenar dem för alltid”. Vad menas? Förklara.
9. Varför tror du att Sara senare valde att arbeta med att hjälpa människor i kris? Använd texten i ditt svar.

Facit

1. b) Den sjönk under en storm.
2. b) Att hålla ihop.
3. b) Sömnen är livsfarlig i stark kyla.
4. b) Att bjuda Sara på middag om de överlevde.
5. 1. **Nej** – de hade aldrig träffats tidigare. b) **Nej** – de var i havet i omkring fem till sex timmar. c) **Nej** – de träffades faktiskt för middagen ungefär en månad senare.
6. Exempel på svar: *Löftet gav dem något att se fram emot och hjälpte dem att hålla hoppet uppe under de långa timmarna.*
7. Exempel på svar: *Kent blev författare, politiker och diplomat. Sara blev psykolog och expert på krisstöd vid Röda Korset.*
8. Exempel på svar: *Den gemensamma natten – att de tillsammans vägrade ge upp och räddade varandra – binder dem samman för alltid.*
9. Exempel på svar: *Hon vet själv hur det är att vara i livsfara, och vill använda den erfarenheten för att hjälpa andra som drabbats. (Godkänn motiverade tolkningar.)*

Bedöm öppna svar efter innehåll, inte efter exakt formulering.

FÖR LÄRAREN

Känsligt ämne. Texten är medvetet centrerad på samarbete, hopp och livet efteråt, inte på det tragiska i katastrofen. Tema: medmännisklighet, mod och att kämpa tillsammans. Var lyhörd – elever kan ha egna upplevelser av fara eller flykt. Låt allt delande vara frivilligt. Fråga 9 tränar inferens.

Diskussionsfrågor

- Vad betyder det att ”hålla ihop” i en svår stund? Kan du ge ett exempel?
- Två främlingar hjälpte varandra. Vad tror du att det betyder för dem i dag?
- **Skriv (berättande text):** Skriv om en gång då du och någon annan hjälptes åt i en svår situation. Använd rubrik, inledning, händelser och avslutning.

Källor och faktagranskning

- Wikipedia: M/S Estonia; Sara Hedrenius; Kent Härstedt
- Kent Härstedt: Det som inte kunde ske (1995) – egen berättelse
- BYU Magazine: 'Sinking in the Night' (intervju om natten på flotten)
- Röda Korset samt Natur & Kultur (Sara Hedrenius arbete med krisstöd)

Faktagranskad i juni 2026 och behandlad med varsamhet. Estonia sjönk natten 27–28 september 1994 på väg från Tallinn till Stockholm; 852 människor omkom och 137 överlevde. Sara Hedrenius (född 1974) och Kent Härstedt (född 1965) överlevde på samma flotte och höll varandra vakna i omkring 5–6 timmar tills de räddades på morgonen. Sara Hedrenius blev senare expert på krisstöd vid Röda Korset och har skrivit om katastrofen. Kent Härstedt skrev boken 'Det som inte kunde ske' (1995) och blev senare riksdagsledamot och diplomat.

